

Karta wstępna jest dokumentem, który pozwala zebrać wszystkie istotne informacje nt. oferowanego muzeum obiektu. Karta wypełniana jest w przypadku wstępnej akceptacji oferty przez opiekuna kolekcji, do której obiekt ten jest przeznaczony.

Karta uwzględnia wszystkie etapy badania oferty: merytoryczne rozpoznanie obiektu, badanie jego proveniencji i legalności pochodzenia oraz ustalenie stanu zachowania, jak również uzasadnienie dla pozyskania obiektu do zbiorów muzeum. Zawiera zatem wyniki pracy wszystkich pracowników muzeum zaangażowanych w proces akcesji. Podział zadań pomiędzy poszczególne jednostki muzeum zależy od struktury wewnętrznej instytucji, zazwyczaj jednak za formalny proces nabywania zbiorów (ustalenie praw, przygotowanie potrzebnych dokumentów i kontrolę ich obiegu) odpowiada inwentaryzator, natomiast pracownicy działów zbiorów odpowiadają za stronę merytoryczną akcesji: rozpoznanie obiektu, jego wycenę i ocenę, czy kwalifikuje się on do zbiorów muzeum.

Istotnym elementem karty wstępnej – poza rozpoznaniem obiektu i stwierdzeniem jego autentyczności – są ustalenia odnoszące się do jego proveniencji i legalności tytułu oferenta oraz wycena obiektu.

Badania proveniencji pozwalają na ustalenie historycznego znaczenia dzieła, mogą pomóc w ustaleniu jego autentyczności, ale w głównej mierze służą zminimalizowaniu ryzyk prawnych, finansowych i wizerunkowych, jakie mogą wiązać się z pozyskaniem do zbiorów obiektów pochodzących z nielegalnego źródła (z kradzieży, nielegalnych wykopalisk, nielegalnie wywiezionych z terenu innego państwa czy będących stratą wojenną).

Zakres możliwych do ustalenia informacji dotyczących pochodzenia obiektu może się różnić w zależności od charakteru obiektu, dostępności źródeł. W zależności od sytuacji badanie to obejmować może:

- przeprowadzenie dokładnego wywiadu z właścicielem odnośnie historii obiektu, sposobu jego pozyskania, wcześniejszych właścicieli,
- ustalenie publikacji, wystaw, transakcji handlowych (na podstawie np. katalogów aukcyjnych), w których obiekt uczestniczył,
- weryfikację baz danych utraconych dóbr kultury, takich jak przede wszystkim:
 - Krajowy rejestr utraconych dóbr kultury
 - Krajowy wykaz zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (www.skardzioneszabytki.pl)
 - Baza strat wojennych (<http://dzialautracone.gov.pl/katalog-strat-wojennych>)
 - Baza Interpolu „Stolen Works of Art” (<https://www.interpol.int/Crime-areas/Works-of-art/Works-of-art>)
- zwrócenie się do władz kraju pochodzenia obiektu w celu sprawdzenia legalności pochodzenia oraz zgodnego z prawem wywozu zabytku,
- konsultacje z ekspertami zewnętrznymi (np. naukowcami czy muzealnikami z innych ośrodków).

Prawidłowa **wycena** obiektu jest natomiast istotna z uwagi na specyficzną rolę muzeów, jako instytucji zaufania publicznego, jaką odgrywają one na rynku sztuki. Wyceny akceptowane przez muzea w związku z np. z przyjmowaniem darów bądź przejmowaniem pieczy nad użyczanymi obiektami, mogą bowiem stanowić podstawę dla kształtowania się cen w obrocie dziełami sztuki. Stąd aby uniknąć zarzutu uczestniczenia w działaniach o charakterze spekulacyjnym (w przypadku np. akceptowania zawyżonych wartości przedstawionych przez oferentów), muzeum powinno przykładać szczególną wagę do ustalania wycen odpowiadających realnym uwarunkowaniom rynku sztuki. Drugim tak istotnym aspektem jest nabywanie obiektów do zbiorów w drodze zakupów finansowanych środkami publicznymi. Ponadto muzea, jako instytucje kultury obowiązane są do kontroli i rzetelnego rejestrowania swojego majątku.

* W przygotowanym projekcie czarną czcionką zaznaczone zostały pozycje, których wypełnienie jest obligatoryjne – wypełnienie pozostałych pól zależne jest od okoliczności sprawy (charakteru oferty, ziszczenia się określonego kontekstu, dostępności danych).

PRZYKŁADOWA KARTA WSTĘPNA OBIEKTU

<p>Nr sprawy _____</p> <p>Data _____</p> <p style="text-align: center;">KARTA WSTĘPNA OBIEKTU (propozycja zakupu, darowizny, _____)</p> <p>I. OFERENT: Panią / Panem _____ [imię i nazwisko Darczyńcy] zamieszkałym w _____ [dane adresowe], _____, legitymujący się _____ [nr dowodu osobistego]</p> <p>II. ROZPOZNIANIE OBIEKTU/KOLEKCJI (wypełnia pracownik merytoryczny)</p> <p>1.</p> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: 10px auto; text-align: center; line-height: 100px;">Zdjęcie obiektu</div> <p>Identyfikacja obiektu [nazwa/tytuł, opis (ilość), autor/wytwórca, czas powstania, miejsce powstania, materiał, technika, wymiary, cechy charakterystyczne/sygnatury/oznaczenia, stan zachowania]:</p>	<div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">Data wpłynięcia oferty/wszczęcia sprawy.</div> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">Nazwa wpisywana jest w przypadku ofert składanych przez instytucje, podmioty gospodarcze (antykwarjaty, galerie).</div> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">W przypadku wieloelementowej oferty, zależności od charakteru oferowanych obiektów należy bądź opisać każdy z obiektów osobno bądź ująć je razem jako kolekcję/zespół. Jeśli oferowane obiekty wykonane są w różnych technikach, dla każdego z nich opisu dokonuje pracownik właściwego działu zbiorów.</div> <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px;">Uwagi uzupełniane w przypadku dokonanej korekty bądź podważenia przedstawionej przez oferenta atrybucji, datowania obiektu bądź innych jego cech.</div>
--	--

<p>_____</p> <p>_____</p> <p>Uwagi:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Proweniencja/Informacje źródłowe:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Opiniujący/Dział zbiorów:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>3. BADANIE LEGALNOŚCI POCHODZENIA I TYTUŁU PRAWNEGO OBIEKTU (inwentaryzator):</p> <p>Informacje o pochodzeniu obiektu uzyskane od oferenta:</p> <p>_____</p> <p>Proces badania proveniencji i tytułu prawnego:</p> <p>_____</p> <p>4. WYCENA OBIEKTU (pracownik merytoryczny)</p> <p>Propozycja oferenta:</p> <p>_____</p> <p>Wycena opiniującego:</p> <p>_____</p> <p>Uzasadnienie wyceny :</p> <p>_____</p> <p>Koszty pozyskania:</p> <p>_____</p> <p>Inne koszty:</p> <p>_____</p> <p>5. UZASADNIENIE ZAKUPU (pracownik merytoryczny):</p>	<p>Możliwe do ustalenia w chwili wypełniania karty informacje nt. historii i pochodzenia obiektu, okoliczności jego powstania, dawnych właścicieli, udziału w wystawach, publikacjach.</p> <p>Przedstawienie uwarunkowań wyceny, np. aktualnego poziomu cen analogicznych obiektów, notowań artysty), stanu zachowania, techniki wykonania, rzadkości pojawiania się na rynku.</p> <p>Koszty transportu, magazynowania, ubezpieczenia itp. (jeśli leżą to po stronie muzeum).</p> <p>Koszty, jakie muzeum będzie musiało ponieść aby móc korzystać z obiektu w zamierzony sposób (np. koszty doprowadzenia obiektu do stanu ekspozycyjnego, koszty jego utrzymania – np. zabezpieczenia obiektu w plenerze).</p>
--	--

Znaczenie historyczne, artystyczne, naukowe, edukacyjne:

Zgodność z profilem zbiorów/planami rozbudowy kolekcji (analogie z innymi obiektami):

Plany wykorzystania obiektu dla celów statutowych muzeum (eksponowanie, badania, publikacje, ochrona zabytków, edukacja...):

6. STAN ZACHOWANIA (konserwator):

Opis stanu zachowania:

Zalecenia konserwatorskie:

Szacowany czas i koszt niezbędnej konserwacji:

7. ZAŁĄCZNIKI (dodatkowe opinie/ ekspertyzy i dokumenty)

Podpis osób wypełniających kartę:

Decyzja w sprawie przyjęcia/odrzućenia oferty:
Ustalenia komisja pozyskiwania zbiorów na posiedzeniu w dniu _____ (nr _____):

Zakup: TAK/NIE

Obiekty: _____

Cena: _____

Wymienienie obiektów rekomendowanych do zakupu przez Komisję wskazane jest w przypadku zadecydowania o zakupie tylko niektórych z kilku obiektów wchodzących w skład wieloelementowej oferty.

Dostarczone przez oferenta bądź zlecone przez Muzeum ekspertyzy odnoszące się mogą do atrybucji, autentyczności, proveniencji bądź wyceny obiektu.

Dokumenty dotyczące mogą praw oferenta do dysponowania obiektem, poświadczając legalność jego nabycia czy podstawy przedstawionej wyceny (np. umowa kupna-sprzedaży, na podstawie której nabył on obiekt, rachunek/faktura zakupu, dokumenty spadkowe, dokumenty wywozowe, celne).